

Vår saksbehandler: Kari Fyhn
Direkte tlf: 23 30 12 83
E-post: kari.fyhn@utdanningsdirektoratet.no

Dato:
30.4.2013

Referat fra møte i faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA)

18. april 2013 kl. 16:30 – 19:00 (sak 1 – 5)
19. april 2013 kl. 10:30 – 13:00 (sak 6 – 10)
Thon hotell Arena, Lillestrøm

Møtet ble holdt i forbindelse med fellessamlingen for SRY og de faglige rådene.

Til stede

Thomas Norland	BNL
Rune Birkelid	KS
Ivar Rød	KS
Halvor Langseth	Fellesforbundet
Helge Haukeland	Arbeidsmandsforbundet
Jarle Kristoffersen	Fagforbundet
Petter Høglund	Utdanningsforbundet
Inge Rasmussen	Utdanningsforbundet
Runar Kjellstad Nygård	Elevorganisasjonen (kun sak 10)
Kari Fyhn	Utdanningsdirektoratet

Meldt forfall

Jørgen Leegaard	BNL
Marie Granøien	Fellesforbundet
Fred Arild Gyldenås	MEF
Anne Jensen	NHO Service
Marit Alvin	SL
Ola Ivar Eikebø	KS

Dagsorden

1	<p>Godkjenne dagsordenen og innkallingen til dagens møte</p> <p><i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner dagsordenen og innkallingen.</p>
2	<p>Godkjenne referatet fra møtet 13. februar 2013</p> <p><i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner referatet fra møtet 13. februar 2013.</p>
3	<p>Orienteringssaker</p> <p><u>Høring – Økt fleksibilitet i grunnskolen</u></p> <p>Utdanningsdirektoratet sender med dette på høring et forslag om at skoleeier kan omdisponere inntil fem prosent av det samlede timetallet i det enkelte fag. Endringsforslagene gjelder kun grunnskolen. Sekretariatet vurderer saken til å ligge utenfor rådernes fokusområder og mener derfor det ikke er nødvendig å behandle høringen i faglige råd.</p> <p>Høringsfristen er 10. mai 2013.</p> <p>Her finner du høringen: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--Okt-fleksibilitet-i-grunnskolen/</p> <p><u>Høring – obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen</u></p> <p>Utdanningsdirektoratet sender med dette på høring forslag om forskriftsfesting av obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen. Lærlingundersøkelsen er en spørreundersøkelse blant lærlinger og lære kandidater som skal gi informasjon om deres lærings- og arbeidsmiljø.</p> <p>Lærlingundersøkelsen er et sentralt verktøy i arbeidet med kvalitet i opplæringen. Sekretariatet mener derfor at det er viktig at de faglige rådene vurderer om det vil være riktig å forskriftsfeste at fylkeskommunene har plikt til å gjennomføre Lærlingundersøkelsen, og at de avgir en høringsuttalelse i saken.</p> <p>Utdanningsdirektoratet foreslår at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunene inviterer lærlinger og lære kandidater som har vært minst 11 måneder i lærebedrift, til å svare på Lærlingundersøkelsen. • Det blir obligatorisk for fylkeskommunene å gjennomføre Lærlingundersøkelsen for det aktuelle utvalget hvert år i perioden fra 15. oktober til 1. desember. • Utdanningsdirektoratet utvikler en felles rutine for import av respondentdata som minsker arbeidsmengden for fylkeskommunene i forbindelse med igangsettingen av undersøkelsen. <p>Høringsfristen er 31. mai 2013.</p> <p>Her finner du høringen: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Hoyring--obligatorisk-</p>

	<p>gjennomføring-av-Larlingundersokinga/</p> <p><u>Høring – Inntak til videregående opplæring</u></p> <p>Utdanningsdirektoratet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 6 om inntak til videregående opplæring. Direktoratet foreslår også et nytt kapittel 6A om formidling av lærlinger og lærekandidater.</p> <p>Høringsfristen er 25. april 2013.</p> <p>Her finner du høringen: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Hoering---inntak-til-videregaende-opplaring/</p>
4	<p>Utviklingsredegjørelsen 2013</p> <p>Skjemaset for utviklingsredegjørelsen ble presentert i fellessamlingen 18.4. Utviklingsredegjørelsen skal leveres senest 31.12.2013.</p> <p>Rådsmedlemmene diskuterte hvordan arbeidet med utviklingsredegjørelsen bør gjennomføres. Direktoratet har satt av midler til å drifte arbeidsgrupper.</p> <p>Flere av rådsmedlemmene var forhindret fra å delta på møtet denne gangen, og rådsleder ønsket derfor å utsette planleggingen av arbeid i arbeidsgrupper til møtet 26.6, når flere er til stede. Rådsleder mente imidlertid at enkelte behov var åpenbare og nevnte treindustrifagene som eksempel. En egen arbeidsgruppe bør ta for seg disse fagene, og til denne gruppen må rådet hente inn kompetanse utenfra. Bjørn Bjelke fra vurderingsavdelingen i Utdanningsdirektoratet informerte om at direktoratet har en liste over fagpersoner som bruker å bistå direktoratet i utarbeidelsen av sentralt gitt eksamen. Dette fagnettverket kan brukes dersom rådet må hente inn kompetanse fra andre miljøer.</p> <p>Rådsleder var kritisk til direktoratets beslutning om ikke å dekke tapt arbeidsfortjeneste for personer som deltar i arbeidsgrupper. Utdanningsdirektoratet har vedtatt å sette i gang dette arbeidet, og må da også sette i av midler til å dekke lønn, sa han. Videre mente han at rådssekretæren bør delta i arbeidsgruppemøtene og ta seg av skrivearbeidet. Han påpekte at Utdanningsdirektoratet er sekretariat for de faglige rådene, og dermed ansvarlig for både saksforberedelser og skrivearbeid.</p> <p>Rådssekretær orienterte om retningslinjene som gjelder for opprettelsen av arbeidsgrupper og spurte hvilke rådsmedlemmer som vil være forhindret fra å delta i arbeidsgrupper dersom beslutningen om ikke å betale kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste blir stående ved lag. Hun fikk til svar at lærerne i rådet må frikjøpes hvis de skal delta i arbeidsgrupper, fordi skolene må hente inn vikarer for dem.</p> <p>Rådsleder hadde noen kommentarer til statistikkoversikten Utdanningsdirektoratet har sendt til rådet. Oversikten skal sammen med et forskningssammendrag og rådsmedlemmenes eget kildemateriale danne grunnlag for analysene i utviklingsredegjørelsen. Rådsleder mente at oversikten ikke var fullstendig, blant annet fordi den ikke inneholdt opplysninger om hvor mange ufaglærte som jobber i BA-bransjen. Rådssekretær ba rådsmedlemmene om å gå nøye gjennom statistikken og gi beskjed hvis de finner andre opplysninger som mangler. Utdanningsdirektoratet vil oppdatere statistikkoversikten med ev. manglende opplysninger dersom det er mulig.</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <p><i>FRBA oppretter en arbeidsgruppe for treindustrifagene. I neste rådsmøte (26.6) vil rådet bestemme hvem som skal delta i arbeidsgruppen. Da vil rådet også sette sammen de øvrige arbeidsgruppene det er behov for å opprette.</i></p>

	<p><i>Rådssekretær vil formidle rådets syn på kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste videre til Utdanningsdirektoratet og undersøke om det er mulig å få til en særordning for lærerne.</i></p> <p><i>Medlemmene studerer statistikken og utkastet til forskningssammendrag og lager liste over ev. opplysninger de savner. Listen sendes til sekretær i god tid før 26.6.2013.</i></p>
5	<p>Evaluerings av fagprøven</p> <p>FRBA er ikke fornøyd med arbeidet direktoratet så langt har lagt ned i å evaluere fagprøven. Kvalitetssikringen av det siste leddet i opplæringen – fag-/svenneprøven – er etter rådets vurdering ikke god nok, og det må myndighetene ta tak i.</p> <p>I rådsmøtet 13.2.2012 fattet rådet følgende vedtak:</p> <p><i>FRBA konstaterer at det ikke har fått svar fra direktoratet om problemstillingen, og vil på ny ta opp behovet for en yrkesteoritisk prøve og en nasjonal standard for fag- og svenneprøven. Saken settes opp igjen på neste rådsmøte. Sekretær vil lage en oversikt over tidligere vedtak rådet har fattet som berører saken.</i></p> <p>Rådsmedlemmene vurderte oversikten de hadde fått tilsendt og ble enige om hvilke momenter skal inngå i en ny henvendelse til Utdanningsdirektoratet.</p> <p><i>Vedtak: Rådssekretær sammenfatter alle innspillene i vedlegget og skriver et brev fra FRBA til Utdanningsdirektoratet. I brevet skal rådet konkludere med at synspunktene fremdeles står ved lag og be direktoratet om å stille med en representant på neste rådsmøte som kan redegjøre for hvor denne saken står nå. Rådssekretær vil sende brevutkast til alle rådsmedlemmene for godkjenning.</i></p>
6	<p>Læreplaner i Kunnskapsløftet</p> <p>Eli-Karin Flagtvedt fra læreplanavdelingen informerte medlemmene i FRBA og FRTIP om læreplaner i Kunnskapsløftet. Presentasjonen hennes tok for seg utforming, endring og utvikling av læreplaner.</p> <p>Etter presentasjonen etterlyste rådsleder et endelig svar på forslaget rådet sendte inn i 2011 om endringer i læreplanen for Vg1. Flagtvedt svarte at læreplanavdelingen vil invitere leder og nestleder i FRBA til et møte om saken.</p>
7	<p>Oppfølging av Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei – Kvalitet og mangfold i fellesskolen</p> <p>Rådsmedlemmene diskuterte stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet, og vurderte tiltakene som varsles i meldingen opp mot innspillene rådet sendte til KD 24. mai 2012.</p> <p>Overordnet kommentar fra rådet: Meldingen har svart på innspillet vårt om yrkesretting av fellesfagene.</p> <p>Medlemmene gjorde rede for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva mener organisasjonen du representerer om forslagene i meldingen? • Hvordan planlegger organisasjonen å følge opp meldingen? <p>Fellesforbundet v/ Halvor Langseth: Forbundet organiserer personer tilknyttet medier og kommunikasjon, og ønsker ikke at utdanningsprogrammet skal bli nedlagt. Forbundet er fornøyd med det som er behandlet i stortingsmeldingen, men det finnes ting det er opptatt av som ikke er med, for eksempel tilbud til voksne. Meldingen omfatter bare ungdomsutdanningene. Det finnes ingen formelle krav om BA-utdanning i byggebransjen. Man kan bygge et helt hus uten å ha en eneste fagarbeider i staben så lenge man har "en ingeniør på toppen". Da er ikke utdanningen etterspurt og verdsatt. Det burde meldingen ha tatt opp.</p>

	<p>Utdanningsforbundet v/ Petter Høglund og Inge Rasmussen: Meldingen er ikke behandlet i Utdanningsforbundet ennå, men vi ser at en god del av innspillene Utdanningsforbundet sendte inn, er tatt med. Bort sett fra det som omhandler den manglende kjønnsbalansen i en del utdanningsprogram. Etter- og videreutdanning av lærere kunne også blitt viet større plass.</p> <p>BNL v/ Thomas Norland: Meldingen tar opp flere ting BNL har tatt opp tidligere, særlig dette med vekslingsmodell.</p> <p>Spørsmål rådsmedlemmene tok opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan skal retten til påbygg utformes? • Kan et femårig TAF være et alternativ? • Kan fleksible løp føre til at elevene/lærlingene blir bundet til valget sitt? Vil det bli vanskeligere å bytte utdanning underveis i løpet? • Hvilke økonomiske utfordringer vil fleksible løp medføre? <p><i>Vedtak:</i> På bakgrunn av det som er kommet frem i diskusjonen, utarbeider AU forslag til temaer/arbeidsgrupper for rådets oppfølging stortingsmeldingen. Arbeidet må samordnes med arbeidet med utviklingsredegjørelsen.</p>															
8	<p>Tiltak for å få flere voksne til å ta fag-/svennebrev</p> <p>Utdanningsdirektoratet har henvendt seg til de faglige rådene og bedt om følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • noen punkter om hva som motvirker voksnes muligheter for å bli lærling/avlegge fagprøve • tre – fire prioriterte forslag fra de faglige rådene på tiltak som bør iverksettes for å øke antallet voksne som tar fag- og svennebrev (innenfor de økonomiske rammene som er gitt) <p>Rådsmedlemmene diskuterte henvendelsen fra Utdanningsdirektoratet.</p> <p><i>Vedtak:</i> Rådssekretær sammenfatter innspillene i et brev. Rådsleder og nestleder skal lese og godkjenne brevet før det sendes til Utdanningsdirektoratet.</p>															
9	<p>Møteplan</p> <table border="1" data-bbox="225 1487 1254 1720"> <thead> <tr> <th>Dato</th> <th>Arrangement</th> <th>Tema</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>26.6</td> <td>Rådsmøte og sommeravslutning</td> <td>Utviklingsredegjørelsen</td> </tr> <tr> <td>16.9</td> <td>Rådsmøte</td> <td></td> </tr> <tr> <td>30.10-1.11</td> <td>Fylkesbesøk Hordaland</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10.12</td> <td>Rådsmøte og juleavslutning</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Dato	Arrangement	Tema	26.6	Rådsmøte og sommeravslutning	Utviklingsredegjørelsen	16.9	Rådsmøte		30.10-1.11	Fylkesbesøk Hordaland		10.12	Rådsmøte og juleavslutning	
Dato	Arrangement	Tema														
26.6	Rådsmøte og sommeravslutning	Utviklingsredegjørelsen														
16.9	Rådsmøte															
30.10-1.11	Fylkesbesøk Hordaland															
10.12	Rådsmøte og juleavslutning															
10	<p>Eventuelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Læreplanen for Vg2 byggteknikk og dokumentasjon av kurs i varme arbeider v/ Thomas Norland. Problemstilling: Noen skoler gir ikke elevene varme arbeider-sertifikatet, kun et kursbevis. EBA mener det kun er sertifikatet som er gyldig dokumentasjon på at kurset er gjennomført og at eksamen er bestått. <p>Kurset i varme arbeider er et krav fra forsikringsnæringen for å begrense branner og andre skader i bygg og anlegg. Bedriftene får ikke forsikret sine arbeider dersom de ansatte ikke har kurset, og ved skade vil det bli</p>															

avkorting dersom de som forvoldte skaden, ikke hadde kurset. Derfor er det et ønske om at dette er på plass fra skoletiden. Dette kurset er i praksis et krav. Det er fra forsikrings siden heller ikke aktuelt at andre styrer dette. BNL har vært i flere forhandlingen med forsikringsnæringen, men ikke vunnet frem med andre løsninger.

Sertifikatet koster 150 kroner. Noen steder må elevene i tillegg ta et eget kurs som koster 500 kroner.

Vedtak:

FRBA ønsker et saksfremlegg fra direktoratet. Vi ber direktoratet vurdere om det er mulig å pålegge fylkeskommunene å dekke slike kostnader. Utgangspunktet vårt er sertifikatet og ev. nødvendige kurs er en del av utdanningen.

- CNC-maskineringsfaget. Rådet diskuterte anbefalingen fra arbeidsgruppen som har vurdert problemstillingen.

Vedtak:

FRBA viser til vedtaket fra den felles arbeidsgruppen mellom FRBA og FRTIP om CNC-faget. Rådet tar arbeidsgruppens anbefaling til etterretning og ber Udir om å vurdere følgende:

- *Er det mulig å gjennomføre det arbeidsgruppen foreslår uten å endre noe i læreplaner, forskrifter m.v?*
- *Hvis ikke, kan Utdanningsdirektoratet vedta de nødvendige endringene?*
- *Vil eventuelle endringer åpne for innføringen av flere kryssløp?*

FRBA vil behandle saken på nytt når Utdanningsdirektoratet har tatt stilling til disse spørsmålene.

- Utdanningsdirektoratet har nå opprettet læreplangruppen for byggdrifterfaget. Den har følgende medlemmer:

Rune Berg	Vaktmesterleder Leksvik kommune	foreslått av Delta
Ole Larmerud	Teknisk sjef Norske rørleggerbedrifters landsforening (NRL)	foreslått av BNL
Svein Morten Sørensen	Styremedlem Fagforbundet	foreslått av Fagforbundet
Arvid Juland	Leder i eksamensnemnd for taktekkerfaget	foreslått av Utdanningsdirektoratet
Tom Haugen	Fagsjef Eiendom, Forretningsutvikling ISS Facility Services AS	foreslått av NHO Service

- Thomas Norland orienterte om det første møtet i den nye arbeidsgruppen for ECVET.